

výkonu. Školy se zúčastnily testování ve většině krajů dobrovolně. Zapojené školy obdržely zprávy o svých výsledcích, ale výsledky škol nebyly zveřejněny a data nebyla užita pro hodnocení na úrovni systému.

Několik soukromých společností působících v českém vzdělávacím systému také nabízí základním i středním školám standardizované testy ve většině předmětů, a to pro různé ročníky a úrovně. Školy využívají těchto testů poměrně často jako prostředku k získání zpětné vazby o výkonu žáků ve specifických vzdělávacích oblastech. Testy monitorují pokrok žáka, pokud jsou užívány po několik let.

Silné stránky

Hodnocení je vnímáno jako součást role učitelů

Učitelé v České republice hrají důležitou roli v hodnocení žáků. Na všech úrovních vzdělávání hrají učitelé hlavní roli v hodnocení žáků a v informování o výsledcích hodnocení. Zavedení školních vzdělávacích programů stanovuje učitelům dokonce větší úlohu a zvýšenou zodpovědnost při formulaci cílů učení žáků a jejich dosahování. Školy musí stanovit a zveřejnit kritéria, podle kterých jsou žáci hodnoceni, a nechat je schválit školskou radou. Podle dat PISA z roku 2009 je podíl 15letých žáků právě ve školách, kde ředitel stanovil, že dále uvedené skupiny mají výraznou zodpovědnost za stanovení pravidel pro hodnocení žáků: ředitelé škol (95,4 %, což je nejvyšší hodnota mezi zeměmi OECD, průměr OECD je 63,5 %), učitelé (73,2 % proti průměru OECD, který je 69,0 %) a školské rady (51,8 %, 4. nejvyšší hodnota proti průměru OECD, který je 26,5 %); (viz příloha D).

Všichni žáci jsou hodnoceni v průběhu celého školního roku v každém předmětu, a to za použití různých přístupů. Obecně rozšířené je ústní zkoušení (nejméně dvakrát za rok v každém předmětu), jakož i písemné testy/zkoušky. Rozšiřuje se vlastní hodnocení žáků v oblastech klíčových kompetencí. Učitelé pravidelně shromažďují podklady o žákově učení. Všeobecně lze říci, že tato autonomie v hodnocení je mezi učiteli a ve školách obecně přijímána a podporována.

Hodnocení učitelem je základem pro výsledné známky, které jsou sdělovány rodičům dvakrát ročně. Schůzky rodičů s učiteli se konají ve školách čtyřikrát ročně a jsou na nich oznamovány výsledky žáků. Není kladen důraz na opakování ročníku kvůli špatnému prospěchu žáka. Žáci mohou opakovat v každém stupni vzdělávání jen jedenkrát. Podle dat PISA z roku 2009 patří opakování ročníku v České republice mezi nejnižší v zemích OECD: podle vyjádření žáků do věku 15 let jich jeden nebo dva ročníky opakovala 4 % (9. nejnižší hodnota mezi 34 zeměmi OECD; průměr OECD je 13 %, viz příloha D).

Hodnocení výsledků žáků učiteli je rovněž důležité při zkouškách na konci středního vzdělání vzhledem k rozhodující roli učitelů v profilové části zkoušky.

Při vstupu do povinného vzdělávání učitelé a vedoucí pracovníci školy neformálně hodnotí připravenost dětí na školu. Toto hodnocení má důležitý diagnostický potenciál pro adaptaci vzdělávacích programů dětí v raném stadiu vzdělávání. Je třeba zajistit, aby toto hodnocení nepůsobilo jako mechanismus pro zařazování dětí do různých vzdělávacích proudů, což by mohlo limitovat jejich příležitosti ve vzdělávání.

Klíčové postavení učitele v hodnotícím procesu a podpora tohoto postavení uvnitř škol i zvnějšku jsou velmi silnými stránkami českého vzdělávacího systému. Důsledkem postavení učitele do centra celého procesu je důraz kladený na formativní hodnocení,